

LATVIJAS REPUBLIKAS VALSTS KONTROLE

Otrais revīzijas departaments

SKANSTES IELA 50, RĪGA, LV – 1013
tālr. 67017531, 67017506, fakss 67017673, e-pasts: otrais@lrvk.gov.lv

Latvijas Republikas Augstākās tiesas
priekšsēdētājam Ivaram Bičkovičam

Brīvības bulvārī 36, Rīgā, LV – 1511

REVĪZIJAS ZIŅOJUMS

Rīgā

2014.gada 28.aprīlī

Nr.2.4.1-2/2014

Par Latvijas Republikas Augstākās tiesas 2013.gada pārskata sagatavošanas pareizību

Revīzijas pamatojums

1. Pamatojoties uz Valsts kontroles likuma 3. panta 2. punktu un Valsts kontroles Otrā revīzijas departamenta 2014.gada 6.janvāra revīzijas uzdevumu Nr.2.4.1-2/2014, ir veikta finanšu revīzija par Latvijas Republikas Augstākās tiesas (turpmāk tekstā – Augstākā tiesa) 2013.gada pārskata sagatavošanu, kas ietvēra finanšu pārskata, tajā skaitā pārskata par budžeta iestādes finansiālo stāvokli, pārskata par darbības finansiālajiem rezultātiem, pašu kapitāla (neto aktīva) izmaiņu pārskata, naudas plūsmas pārskata un finanšu pārskata pielikumu, vadības ziņojuma un grāmatvedības politikas apraksta pārbaudi.

Revidējamās vienības atbildība

2. Augstākās tiesas vadība ir atbildīga par gada pārskata sagatavošanu atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 15.oktobra noteikumiem Nr.1115 „Gada pārskata sagatavošanas kārtība” un tajā sniegtās informācijas patiesu uzrādīšanu saskaņā ar normatīvo aktu prasībām. Šī atbildība paredz izveidot, ieviest un uzturēt tādu iekšējās kontroles sistēmu, kura nodrošina gada pārskata sagatavošanu bez krāpšanas un kļūdu izraisītām neatbilstībām, kā arī izvēlēties un lietot piemērotu grāmatvedības politiku.

Valsts kontroles atbildība

3. Valsts kontroles revidenti ir atbildīgi par revīzijas ziņojuma sniegšanu, kas pamatojas uz revīzijas laikā gūtiem atbilstošiem, pietiekamiem un ticamiem revīzijas pierādījumiem.

Revīzijas apjoms

4. Revīzija ir veikta saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem. Atbilstoši šo standartu prasībām mūsu pienākums ir ievērot ētikas prasības, kā arī plānot un veikt revīziju tā, lai iegūtu pietiekamu pārliecību par to, ka finanšu pārskatos nav būtisku neatbilstību.
5. Revīzijas gaitā Valsts kontrole veica pārbaudes procedūras par pārskata sagatavošanas un darījumu atbilstību Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām, kā arī izmantoto grāmatvedības principu izvērtējumu, kuru mērķis ir iegūt revīzijas pierādījumus attiecībā uz finanšu pārskatā uzrādītajām summām un skaidrojumiem. Procedūras izvēlētas, pamatojoties uz profesionālu vērtējumu, tajā skaitā – izvērtējot krāpšanas vai kļūdu izraisītu būtisku neatbilstību riskus finanšu pārskatā. Izvērtējot šādus riskus, novērtēta iekšējās kontroles sistēma, kas izveidota, lai nodrošinātu finanšu pārskata sagatavošanu un tajā ietvertās informācijas patiesu uzrādīšanu, un šāda novērtējuma mērķis ir izstrādāt apstākļiem atbilstīgas revīzijas procedūras, nevis sniegt atzinumu par iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti. Revīzijas gaitā novērtēta arī izmantoto grāmatvedības pamatprincipu atbilstība un vadības izstrādāto grāmatvedības aplēšu pamatotība, kā arī novērtēts vispārējais finanšu pārskatu izklāsts.
6. Revīzijas laikā izlases veidā tika pārbaudīts Augstākās tiesas 2013.gada pārskats, veicot pārskata sakarību un pārskata datu atbilstības grāmatvedības uzskaites datiem pārbaudi.
7. Revīzijas laikā izlases veidā tika pārbaudīti šādi izdevumu un bilances posteņi:
  - 7.1. atalgojums;
  - 7.2. darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, sociāla rakstura pabalsti un kompensācijas;
  - 7.3. naudas līdzekļi (depozītu konts).
8. Revīzijas laikā tika izvērtēti:
  - 8.1. administratīvie izdevumi, lai noskaidrotu, vai Augstākā tiesa no budžeta līdzekļiem ir finansējusi kolektīvos pasākumus un pasākumus reprezentācijai;
  - 8.2. uzņēmuma līgumi, lai noskaidrotu vai Augstākā tiesa ir slēgusi līgumus par tādu darbu veikšanu, kas ietilpst iestādes amatpersonu vai darbinieku pienākumos, un vai ir slēgusi darba līgumus ar ārštata darbiniekiem par iestādes pamatfunkcijas nodrošināšanu, neizvērtējot nepieciešamību paplašināt amatu sarakstu.
9. Revīzijas ziņojuma projekta iepriekšējā punktā minētie jautājumi tika izvērtēti visās finanšu revīzijās par ministriju un centrālo valsts iestāžu 2013.gada pārskatu sagatavošanas pareizību un informācija par tiem apkopotā veidā tiks izmantota finanšu revīzijas „Par Latvijas Republikas 2013.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem” ietvaros.

10. Revīzija nodrošināja pietiekamu pamatu revīzijas ziņojuma sagatavošanai.

Revīzijas mērķis

11. Revīzijas mērķis – pārbaudīt, vai 2013.gada pārskats visos būtiskajos aspektos sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par Augstākās tiesas finansiālo stāvokli, tā izmaiņām un Augstākās tiesas darbības rezultātiem un vai tas ir sagatavots atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.

Revīzijas konstatējumi un secinājumi

12. Revīzijā tika konstatēts, ka Augstākās tiesas 2013.gada pārskats ir sagatavots atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām un nesatur būtiskas neatbilstības vai nepilnības.

Vidēja prioritāte

13. Revīzijas apjomā ietvertajās pārskata daļās netika atklātas būtiskas neatbilstības, bet ir konstatēti fakti, kas norāda uz apstākļiem, ka iestādes mērķi un uzdevumi nav sasniegti ar iespējami mazāko finanšu līdzekļu izlietojumu. Lai gan konstatētie fakti neietekmē finanšu pārskatu, tie ir būtiski pēc rakstura, lai Valsts kontrole uz to vērstu Saeimas un sabiedrības uzmanību.

Pārskata daļa – Pakalpojumi

Administratīvie izdevumi

14. Likums¹ nosaka, ka budžeta finansētu institūciju vadītāji ir atbildīgi par budžeta līdzekļu efektīvu un ekonomisku izlietošanu atbilstoši paredzētajiem mērķiem.

15. Valsts pārvaldes darbību reglamentējošajos tiesību aktos nav definēts termins „administratīvie izdevumi”².

16. Valsts pārvaldes darbību reglamentējošajos tiesību aktos nav definēts arī termins „reprezentācijas izdevumi”. Termina „reprezentācijas izdevumi” saturs noteikts vairākos nodokļu jautājumus regulējošos ārējos normatīvajos aktos³. Reprezentācijas izdevumi ir nodokļa maksātāja izdevumi *tā prestiža veidošanai un uzturēšanai sabiedrībā pieņemto standartu līmenī. Tie ietver izdevumus publisku konferenču, uzņēmšanu un maltīšu rīkošanai, kā arī izdevumus nodokļa maksātāju reprezentējošu priekšmetu izgatavošanai.*

17. Grāmatvedības uzskaiti reglamentējošais normatīvais akts⁴, kuru piemēro budžetu plānošanai, uzskaiti un pārskatu sagatavošanai, paredz, ka ekonomiskās klasifikācijas kodā (turpmāk tekstā – EKK) 2230 „Iestādes administratīvie izdevumi un ar iestādes darbības nodrošināšanu saistītie izdevumi” uzskaita iestādes administratīvos izdevumus un ar iestādes darbības nodrošināšanu saistītos izdevumus, tajā skaitā:

¹ Likuma „Par budžetu un finanšu vadību” 46.panta pirmā daļa.

² Finanšu ministrijas 2012.gada 5.septembra „Vadlīnijas ministrijām un citām centrālajām valsts iestādēm administratīvo izdevumu un atbalsta funkciju indikatoru pielietošanai finanšu un budžeta analīzē” (pieejams: <http://www.fm.gov.lv>).

³ Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 11.¹ panta ceturtais daļas 11.punkts, Pievienotās vērtības nodokļa likuma 100.panta pirmā daļa, likuma „Par uzņēmuma ienākuma nodokli” 6.panta pirmās daļas 5.punkts.

⁴ Ministru kabineta 2005.gada 27.decembra noteikumu Nr.1031 „Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām” pielikums.

- 17.1. EKK 2231 „Administratīvie izdevumi un sabiedriskās attiecības, kursu un semināru organizēšana” uzskaita iestādes administratīvos izdevumus oficiālu citu institūciju pārstāvju, iekšzemes un ārvalstu delegāciju un citu pasākumu saimnieciskai apkalpošanai, kā arī sabiedrisko attiecību īstenošanas izdevumus;
- 17.2. EKK 2239 „Pārējie iestādes administratīvie izdevumi” uzskaita pārējos iestādes administratīvos izdevumus, kas nav minēti citos koda 2230 apakškodos.
18. Augstākajā tiesā ir izstrādāta „Augstākās tiesas darba nodrošināšanai nepieciešamo preču un pakalpojumu pieprasīšanas, saņemšanas un to norakstīšanas kārtība”⁵, kurā noteikts:
  - 18.1. reprezentācijas preces ir Augstāko tiesu reprezentējoši priekšmeti, dažādi priekšmeti ar tiesas logo vai citu informāciju, ziedi telpu noformēšanai, kā arī bezalkoholiskie dzērieni un uzkodas;
  - 18.2. Augstākās tiesas pasākumi ir konferences, semināri, kā arī tiesas struktūrvienību un darba grupu sanāksmes, prezentācijas un līdzīgi pasākumi;
  - 18.3. Augstākās tiesas priekšsēdētāja kabineta noformēšanai priekšsēdētāja sekretārs reizi nedēļā var izmantot naudas līdzekļus līdz Ls 20;
  - 18.4. katras Tieslietu padomes sēdes organizēšanai nepieciešamo preču iegādei (kafija, tēja, cukurs, minerālūdens, konfektes, cepumi) piešķir naudas līdzekļus līdz Ls 50.
19. Revīzijā konstatēts, ka 2013.gadā Augstākā tiesa EKK 2230 „Iestādes administratīvie izdevumi un ar iestādes darbības nodrošināšanu saistītie izdevumi” ir uzrādījusi Ls 25 495, kas ir 20,1% no izdevumiem, ko iestāde izlietojusi dažādiem pakalpojumiem (EKK 2200)⁶.
20. Augstākā tiesa ar dažādu pasākumu organizēšanu saistītos izdevumus ir uzrādījusi arī citos kodos, piemēram, EKK 1150 „Atalgojums fiziskajām personām uz tiesiskās attiecības regulējošu dokumentu pamata” un EKK 2264 „Iekārtu un inventāra īre un noma”.
21. Izvērtējot Augstākās tiesas administratīvos (reprezentācijas) izdevumus (skatīt tabulu), konstatēts:
  - 21.1. vismaz Ls 3410 izlietoti oficiālu citu institūciju pārstāvju, iekšzemes un ārvalstu delegāciju saimnieciskai apkalpošanai, kur vienai personai izlietoti (bez viesnīcas izmaksām) no Ls 1 līdz Ls 69 (dāvanām, ekskursijām, telpu nomai, vakariņām restorānā);
  - 21.2. vismaz Ls 6278 izlietoti apspriežu, semināru, diskusiju un citu pasākumu organizēšanai, no kuriem Ls 2321 izlietoti Augstākās tiesas Senāta 95 gadu svinīgās sēdes rīkošanai;
  - 21.3. vismaz Ls 6045 izlietoti citiem izdevumiem, no tiem Ls 1162 – dekoratīvo māla šķīvju ar Augstākās tiesas apdruku izgatavošanai (300 gab.), kā arī Ls 620 ziediem un ziedu kompozīcijām tiesas priekšsēdētāja kabineta dekorēšanai.

---

⁵ Augstākās tiesas darba nodrošināšanai nepieciešamo preču un pakalpojumu pieprasīšanas, saņemšanas un to norakstīšanas kārtība (apstiprināta 2010.gada 6.decembrī).

⁶ Pārskata par budžeta izpildi (2013) 4.aile Izdevumi pakalpojumiem Ls 127 024.

Augstākās tiesas reprezentācijas izdevumi 2013.gadā (Ls)

Nr. p.k.	Izdevumu mērķis	Veikto izdevumu ekonomiskā klasifikācija				
		EKK 2231	EKK 2239	EKK 1150	EKK 2264	Citi EKK
1.	Oficiālu citu institūciju pārstāvju, iekšzemes un ārvalstu delegāciju saimnieciskai apkalpošanai	2805	405	200	-	-
2.	Sabiedrisko attiecību īstenošanai	-	-	-	-	-
3.	Apspriežu, kursu, semināru, konferenču, kongresu un citu pasākumu organizēšanai	1366	4458	75	140	239
4.	Citiem izdevumiem	1810	4180	55	-	-
	KOPĀ	5981	9043	330	140	239

Secinājums

22. No valsts budžeta finansēto reprezentācijas izdevumu atšķirības Augstākajā tiesā, piemēram, iekšzemes un ārvalstu delegāciju saimnieciskai apkalpošanai izlietojot no Ls 1 līdz Ls 69 vienai personai, liecina par nepieciešamību noteikt pamatprincipus reprezentācijas izdevumu veikšanai valsts budžeta iestādēs.

Ieteikums

23. Valsts kontroles ieteikums Ministru kabinetam noteikt pamatprincipus reprezentācijas izdevumu veikšanai un lemt par kolektīvo pasākumu nepieciešamību valsts budžeta finansētu institūciju mērķu sasniegšanai, nepieciešamības gadījumā nosakot prasības to plānošanai, īstenošanai, publiskošanai un pieļaujamajam izdevumu apjomam, tiks sniegts revīzijas „Par Latvijas Republikas 2013.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem” rezultātā.

Revīzijas grupa:

sektora vadītāja (revīzijas grupas vadītāja)

A.Jaunroze

valsts revidente

B.Pļaviņa

SASKAŅOTS

Departamenta direktore

I.Grīnhofa